

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાતની વડી અદાલત સમક્ષ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૫૨૬૮/૨૦૧૮

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર: હા

=====

વશીમ ઈસ્માઈલભાઈ કુરેશી

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતી:

અરજદાર નં. ૧ તર્ફે હુનેઝા એચ. કુરેશી (૮૯૦૩)

અરજદાર નં. ૧ તર્ફે વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ડી. સી. દવે સાથે શ્રી એકરામા
એચ. કુરેશી (૭૦૦૦)

સામાવાળા નં. ૧ તર્ફે સુશ્રી ફોરમ બી. સુખડવાલા, એ.જી.પી.

સામાવાળા નં. ૩ તર્ફે શ્રી વિરલ જે. દવે (૫૭૫૧)

સામાવાળા નં. ૨ તર્ફે શ્રી હર્ષ કે. ઠાકર (૭૧૭૨)

=====

ફોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

તારીખ: ૧૯/૦૨/૨૦૨૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર વતી વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ડી. સી. દવે સાથે વિદ્વાન વકીલ
શ્રી એકરામા કુરેશી, સામાવાળા નં. ૧ – રાજ્ય વતી વિદ્વાન એ.જી.પી. સુશ્રી
ફોરમ બી. સુખડવાલા, સામાવાળા નં. ૨ તર્ફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી હર્ષ ઠાકર અને
સામાવાળા નં. ૩ તર્ફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ દવેને વિગતવાર સાંભળવામાં
આવ્યા.

૨. હાલની રિટ પિટિશન ભારતનું બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે નીચે મુજબની દાદ માંગવામાં આવી છે:

“(એ) આ નામદાર અદાલત રીટ ઓફ મેન્ડમસ/સર્ટિઓરરી અને/અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશ જારી કરીને પરિશિષ્ટ એફ ખાતેના આક્ષેપિત અંતિમ પરિણામ તારીખ ૨૪/૦૮/૨૦૧૮ ને મનસ્વી, ગેરકાનૂની અને ગેરબંધારણીય ઠેરવીને રદબાતલ કરવા કૃપા કરશે.

(બી) આ નામદાર અદાલત મિનીટ ઓફ મેન્ડમસ/સર્ટિઓરરી અને/અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશ જારી કરીને સામાવાળા નં. ૨ જી.પી.એસ.સી. ને જાહેરાત, તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઠરાવ અને સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૪૭૪૨/૨૦૧૭ માં આ નામદાર અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા વચગાળાના નિર્દેશોને ધ્યાનમાં રાખીને અરજદારના કેસને નિમણૂક માટે વિચારણામાં લેવા અને તે દ્વારા ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગમાં આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસરની જગ્યા પર ઉમેદવારની નિમણૂક માટે નવું પરિણામ જાહેર કરવા આદેશ આપવા કૃપા કરશે.

(સી) આ પિટિશનની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ પડતર હોય ત્યાં સુધી, સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ ને આક્ષેપિત અંતિમ પરિણામ તારીખ ૨૪/૦૯/૨૦૧૮ ના અનુસંધાને ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગ, આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસરની જગ્યા પર નિમણૂકની પ્રક્રિયામાં આગળ ન વધવા નિર્દેશ આપવા અને તે દ્વારા હાલની પિટિશનના અંતિમ પરિણામ સુધી તારીખ ૨૪/૦૯/૨૦૧૮ ના અંતિમ પરિણામના અમલીકરણ અને બજવણી પર સ્ટે આપવા કૃપા કરશે.

(ડી) ન્યાયના હિતમાં કેસના સ્વરૂપ મુજબ અન્ય અને વધુ દાદ મંજૂર કરવી.”

૩. આ વિવાદ મુખ્યત્વે અરજદારની ઉમેદવારી ધ્યાને ન લેવા અને સામાવાળા નં. ૩ કરતા ઓછા ગુણ મેળવ્યા હોવાના આધારે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગની શાખામાં સરકારી ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ કોલેજમાં આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસરની જગ્યા માટે તેમની પસંદગી ન કરવા બાબતે છે, જ્યારે કે અરજદાર ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગની મૂળ શાખામાં ડિગ્રી ધરાવતા હોવાથી તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના સરકારી ઠરાવ મુજબ, સામાવાળા નં. ૩ (જેઓ ઉક્ત શાખામાં મૂળ ડિગ્રી ધરાવતા નથી) કરતા તેમને પ્રથમ અગ્રતા આપવી જરૂરી હતી.

૪. ટૂંકી હકીકતો:

૪.૧ અરજદારના કેસ મુજબ, તેઓ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગમાં મૂળ ડિગ્રી અને મેન્યુફેક્ચરિંગ એન્ડ સિસ્ટમ્સ એન્જિનિયરિંગમાં માસ્ટર ડિગ્રી ધરાવે છે, જેનાથી તેઓ સરકારી ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ કોલેજ, ગુજરાત શિક્ષણ સેવા, વર્ગ-૨ માં આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગની જગ્યા (હવે પછી "પ્રશ્નવાળી જગ્યા" તરીકે ઓળખાશે) માટે અરજી કરવા પાત્ર છે.

૪.૨ તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના સરકારી ઠરાવ મુજબ, ચોક્કસ જગ્યા પર પસંદગીના કિસ્સામાં, જો કોઈ ઉમેદવાર મૂળ શાખામાં સંબંધિત ડિગ્રી ધરાવતો હોય, તો તેને પ્રથમ અગ્રતા આપવી જરૂરી છે. અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, ઇન્ટરવ્યુમાં લાયક ઠરેલા કુલ છ ઉમેદવારોમાં (તેમના સહિત) માત્ર તેઓ જ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગમાં મૂળ ડિગ્રી ધરાવતા હતા, જ્યારે સામાવાળા નં. ૩ મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગમાં મૂળ ડિગ્રી ધરાવતા હોવાથી, પ્રશ્નવાળી જગ્યા પર નિમણૂક માટે તેમની પસંદગી કરી શકાઈ ન હોત.

૪.૩ હાજર થયા પછી, તે સમયે, સામાવાળા નં. ૨ – ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ (હવે પછી "આયોગ" તરીકે ઓળખાશે) એ આ બાબતનો વિરોધ કર્યો

હતો, પરંતુ સુનાવણી દરમિયાન, *સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૩૭૨૭/૨૦૧૭ માં વિનોદભાઈ નટુભાઈ મકવાણા વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય* અને અન્યના કેસમાં તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૨૫ ના રોજ આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદાને કારણે અરજદારની રજૂઆત સ્વીકારી હતી, જ્યારે સામાવાળા-રાજ્યનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, તેણે આયોગના ઉપરોક્ત વલણને સ્વીકાર્યું હતું; જ્યારે, ખાનગી સામાવાળા નં. ૩, જેઓ પસંદ થયેલ ઉમેદવાર હતા, તેમણે એફિડેવિટ ફાઇલ કરીને આ બાબતનો વિરોધ કર્યો હતો, અને અન્ય બાબતોની સાથે એવી દલીલ કરી હતી કે અરજદાર મૂળ જાહેરાતમાં નિર્ધારિત બેન્યુમાર્ક પૂર્ણ કરતા નથી, કારણ કે જાહેરાત મુજબ, અરજદારે ૩૫ ગુણ મેળવવાના હતા, જ્યારે તેમણે માત્ર ૨૦ ગુણ મેળવ્યા હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ઉમેદવારોનો ઇન્ટરવ્યુ લેતી વખતે આયોગ બેન્યુમાર્ક રદ કરી શકે નહીં. ખાનગી સામાવાળાનો વધુમાં એવો કેસ છે કે મૂળ શાખાના ઉમેદવારને આપવામાં આવતી માત્ર અગ્રતાનો અર્થ એ નથી કે મેરિટ સાથે સમાધાન કરીને, બિન-મૂળ શાખાના અન્ય ઉમેદવાર કરતા ઓછા ગુણ મેળવનાર મૂળ શાખાના ઉમેદવારની પસંદગી કરી શકાય.

૫. અરજદાર વતી રજૂઆતો:

પ.૧ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દવેએ રજૂઆત કરી હતી કે તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના સરકારી ઠરાવ મુજબ, જે કિસ્સામાં ઉક્ત ઠરાવના કોલમ નં. ૩ માં દર્શાવેલ શાખામાં મૂળ ડિગ્રી ધરાવતો ઉમેદવાર ઉપલબ્ધ હોય, ત્યાં આવા ઉમેદવારને પ્રથમ અગ્રતા આપવી જરૂરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદાર માત્ર ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગની શાખામાં મૂળ ડિગ્રી ધરાવતા હોવાથી અને નિમણૂક આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગની જગ્યા માટે હોવાથી, ઇન્ટરવ્યુ માટે બોલાવવામાં આવેલા અન્ય ઉમેદવારો (જેઓ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગમાં મૂળ ડિગ્રી ધરાવતા નથી) કરતા તેમને પ્રથમ અગ્રતા આપવી જરૂરી છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ઉક્ત ઠરાવની છેલ્લેથી ત્રીજી કલમ સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા અવગણી શકાઈ ન હોત, કારણ કે આવી કલમ એવા કિસ્સામાં લાગુ થશે જ્યાં કલમ નં. ૩ માં ઉલ્લેખિત મૂળ ડિગ્રી શાખાનો ઉમેદવાર ઉપલબ્ધ ન હોય, જે અહીંના કિસ્સામાં નથી.

પ.૨ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દવેએ રજૂઆત કરી હતી કે જે કિસ્સામાં મૂળ ડિગ્રી શાખાનો ઉમેદવાર ઉપલબ્ધ હોય, એટલે કે અરજદાર, ત્યારે અરજદારને પ્રથમ અગ્રતા આપવી જરૂરી છે; તેના બદલે સામાવાળા નં. ૩ કરતા ઓછા ગુણ મેળવ્યા છે તે આધારે તેમને વેઈટિંગ લિસ્ટમાં ક્રમ નં. ૨ પર મૂકીને તેમની ઉમેદવારી નકારવી એ કાયદેસર રીતે અયોગ્ય છે.

પ.૩ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દવેએ આ અદાલતના *વિનોદભાઈ નટુભાઈ મકવાણા (ઉપરોક્ત)* ના કેસમાં તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૨૫ ના ચુકાદા, તેમજ *સોહિલ અમદભાઈ ગઢિયા અને અન્ય વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય અને અન્યના* કેસમાં આ અદાલતની કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા સ્પેશિયલ *સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૪૭૪૨/૨૦૧૭ અને ૧૪૭૬૪/૨૦૧૭* માં પસાર કરાયેલા હુકમ, તારીખ ૩૧/૦૮/૨૦૧૭ ના હુકમ તેમજ *લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૩૩૮/૨૦૧૭* અને સંબંધિત બાબતો તારીખ ૧૫/૧૧/૨૦૧૭ પર આધાર રાખ્યો હતો.

પ.૪ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતા, અરજદારના વિદ્વાન વરિષ્ઠ અધિવક્તાએ આ અદાલતને હાલની રિટ પિટિશન મંજૂર કરવા વિનંતી કરી હતી.

૬. સામાવાળા વતી રજૂઆત:

૬.૧ સામાવાળા નં. ૨ – આયોગ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઠાકરે રજૂઆત કરી હતી કે *વિનોદભાઈ નટુભાઈ મકવાણા (ઉપરોક્ત)* ના કેસમાં આ અદાલતના ચુકાદાને ધ્યાનમાં લેતા, સામાવાળા નં. ૩ પસંદ થવા માટે હકદાર નથી કારણ કે તેઓ મૂળ શાખામાં ડિગ્રી ધરાવતા નથી.

૬.૨ એ.જી.પી. સુશ્રી સુખડવાલાએ સામાવાળા-આયોગ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઠાકરની દલીલો અપનાવી હતી.

૬.૩ સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ દવેએ રજૂઆત કરી હતી કે અહીં અરજદારના કેસને ધ્યાને ન લેવામાં આયોગ દ્વારા કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી નથી, કારણ કે અરજદાર ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગમાં મૂળ ડિગ્રી ધરાવતા હોવા છતાં, અન્ય ગુણવત્તાયુક્ત ઉમેદવારો કરતા તેમને પ્રથમ અગ્રતા આપવા માટે તે એકમાત્ર માપદંડ હોઈ શકે નહીં.

૬.૩.૧ સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ દવેએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે સામાવાળાએ અરજદાર કરતા વધુ ગુણ મેળવ્યા હોવાથી અને સમકક્ષ ડિગ્રી ધરાવતા હોવાથી, તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉક્ત ઠરાવના સાચા અર્થઘટન મુજબ, આયોગ દ્વારા સામાવાળા નં. ૩ ની ઉમેદવારી યોગ્ય રીતે પસંદ કરવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જ્યારે ઉમેદવારો વચ્ચે મેરિટ ધ્યાને લેવાનું હોય, ત્યારે સૌથી વધુ ગુણ મેળવનાર ઉમેદવાર હંમેશા પસંદગી માટે એમ્પ્લોયરની પસંદગીનો વિકલ્પ રહેશે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદાર તેમજ આયોગ એ હકીકતનું અર્થઘટન કરી રહ્યા છે કે અગ્રતા એવા કિસ્સામાં ધ્યાને લેવાની હોય છે જ્યાં મૂળ શાખા અને બિન-મૂળ શાખાના ઉમેદવાર વચ્ચે સમાનતા હોય, જેમણે મૂળ

શાખાના ઉમેદવાર કરતા સમાન ગુણ મેળવ્યા હોય તેમને બિન-મૂળ શાખાના ઉમેદવાર કરતા અગ્રતા આપવાની હોય છે.

૬.૩.૨ વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ દવેએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે સામાવાળા નં. ૩ ને તેમની અરજી સબમિટ કરવા અને ભરતી પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા માટે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, અને જેમણે અરજદાર દ્વારા મેળવેલા ગુણ કરતા ઘણા વધારે ગુણ મેળવ્યા છે, ત્યારે તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉપરોક્ત ઠરાવના ખોટા અર્થઘટન પર, સામાવાળા નં. ૩ ની ઉમેદવારી નકારી શકાય નહીં.

૬.૩.૩ છેલ્લે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ દવેએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યુ માટે પત્ર જારી કરતી વખતે આયોગ દ્વારા પ્રશ્નવાળી જાહેરાતમાં નિર્ધારિત બેન્ચમાર્ક રદ કરી શકાયા ન હોત. તે કાયદાની યોગ્ય રીતે સ્થાપિત સ્થિતિ છે કે ભરતી પ્રક્રિયા શરૂ થયા પછી "ખેલના નિયમો" બદલી શકાતા નથી.

૬.૩.૪ તેમની દલીલોના સમર્થનમાં, તેઓ નીચે મુજબના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખશે:

(૧) ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય વિરુદ્ધ ઓમ પ્રકાશ, ૨૦૦૬ (૬) એસસીસી ૪૭૪.

(૨) પંડ્યા જશવંતરાય કલ્યાણભાઈ અને અન્ય વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, ૨૦૦૮

(૨) જીએલએચ ૩૨૧.

(૩) સૈયદ હુસૈન અંસારી વિરુદ્ધ સેન્ટ્રલ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ટ્રિબ્યુનલ, અલ્હાબાદ
અને અન્ય, ૨૦૧૪ (૭) એસઆરએલ ૬૩ (અલ્હાબાદ).

૬.૪ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતા, સામાવાળાના વિદ્વાન અધિવક્તાઓએ આ અદાલતને હાલની રિટ પિટિશન ફગાવી દેવા વિનંતી કરી હતી.

૭. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન અધિવક્તાઓ દ્વારા અન્ય કોઈ અને વધુ રજૂઆતો કરવામાં આવી નથી.

પ્રત્યુત્તર (રિજોઈન્ડર):

૮. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દવેએ રજૂઆત કરી હતી કે સામાવાળા નં. ૩ એ જાહેરાતમાં નિર્ધારિત બેન્યુમાર્કને દૂર કરવા અંગેના આયોગના નિર્ણયને કોઈ પણ તબક્કે પડકાર્યો નથી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા આવા કોઈ પડકારના અભાવે, તેમજ તેમણે ઈન્ટરવ્યુ

પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો હોવાથી, આ તબક્કે, આ અદાલત સામાવાળા નં. ૩ ની આવી રજૂઆત ધ્યાને ન લઈ શકે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આયોગ અને રાજ્ય બંનેએ *વિનોદભાઈ નટુભાઈ મકવાણા (ઉપરોક્ત)* ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણયને સ્વીકારી લીધો હોવાથી, અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી પ્રાર્થના મંજૂર કરી શકાય છે.

વિશ્લેષણ:

૯. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન અધિવક્તાઓને સાંભળ્યા પછી અને સંબંધિત રજૂઆતો અને દસ્તાવેજો તપાસ્યા પછી, ઉપર ઉલ્લેખિત હકીકતો વધુ વિવાદમાં નથી, સિવાય કે "શું અરજદાર પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે પસંદ થવા માટે સામાવાળા નં. ૩ કરતા પ્રથમ અગ્રતા મેળવવા માટે હકદાર છે?"

૧૦. સમગ્ર વિવાદ તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના સરકારી ઠરાવ પર આધારિત છે. તેથી, હું સૌ પ્રથમ શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉક્ત ઠરાવનો સંદર્ભ લેવા માંગીશ, જે અરજદાર દ્વારા પરિશિષ્ટ-એ પર રજૂ કરવામાં આવ્યો છે, જે આ મુજબ છે:

"એન્જિનિયરિંગ અથવા ટેકનોલોજીના વિવિધ સ્નાતક અને

અનુસ્નાતક ડિગ્રી અભ્યાસક્રમોની સમકક્ષતા

ગુજરાત સરકાર

શિક્ષણ વિભાગ

ઠરાવ ક્રમાંક: એસસીટી/૧૦૨૦૧૩/૬૧૬૩૫૬/જીએચ સચિવાલય,

ગાંધીનગર તારીખ: ૧૪/૦૬/૨૦૧૬

વંચાણે લીધા:

(૧) ટેકનિકલ શિક્ષણ કમિશનરની કચેરી, ગાંધીનગરનો પત્ર ક્રમાંક: સીટીઈ/સમકક્ષતા/ઠરાવ/૨૦૧૬/ધ-૧/૧૦૬૯૮, તારીખ ૨૨ /૦૪ / ૨૦૧૬ અને ક્રમાંક: એસસીટી/સમકક્ષતા ઠરાવ-૨૦૧૬/ધ-૧/૧૫૪૯૮, તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬

(૨) શિક્ષણ વિભાગનો જી.આર. ક્રમાંક: -૧૦૮૬-૪૩૦૦-જીએચ તારીખ ૧૩/૦૫/૧૯૮૭

(૩) શિક્ષણ વિભાગનો જી.આર. ક્રમાંક: એસસીટી-૧૨૨૦૦૦-૨૨૮૨- જીએચ તારીખ ૧૨/૧૨/૨૦૦૧

(૪) શિક્ષણ વિભાગનો જી.આર. ક્રમાંક: એસસીટી-૧૨૧૧-૩૯૩-જીએચ તારીખ ૦૨/૦૬/૨૦૧૧

(૫) શિક્ષણ વિભાગનો જી.આર. ક્રમાંક: એસસીટી-૧૦-૨૦૧૩- ૬૧૬૩૫૬-જીએચ તારીખ ૨૮/૧૦/૨૦૧૩

(ક) શિક્ષણ વિભાગનો જી.આર. ક્રમાંક: એસસીટી-૧૦-૨૦૧૩-
૬૧૬૩૫૬-જીએચ તારીખ ૦૭/૦૨/૨૦૧૪

(ગ) શિક્ષણ વિભાગનો જી.આર. ક્રમાંક: એસસીટી-૧૦-૨૦૧૩-
૬૧૬૩૫૬-જીએચ તારીખ ૦૮/૦૭/૨૦૧૪

(ઁ) શિક્ષણ વિભાગનો જી.આર. ક્રમાંક: એસસીટી-૧૦-૨૦૧૩-
૬૧૬૩૫૬-જીએચ તારીખ ૦૫/૦૩/૨૦૧૫

(ં) શિક્ષણ વિભાગનો જી.આર. ક્રમાંક: એસસીટી-૧૦-૨૦૧૩-
૬૧૬૩૫૬-જીએચ તારીખ ૦૪/૦૭/૨૦૧૫

પ્રસ્તાવના:-

ટેકનિકલ શિક્ષણ કમિશનરેટ દ્વારા ઉપર (૧) માં ઉલ્લેખિત પત્રો દ્વારા સરકારી પોલિટેકનિક અને સરકારી એન્જિનિયરિંગ કોલેજોમાં વિવિધ શિક્ષણની જગ્યાઓ પર નિમણૂક માટે એન્જિનિયરિંગ અથવા ટેકનોલોજીના વિવિધ સ્નાતક અને અનુસ્નાતક ડિગ્રી અભ્યાસક્રમોને સમકક્ષ લાયકાત તરીકે ગણવા માટે પ્રસ્તાવ મૂકવામાં આવ્યો છે. આ બાબત સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી.

રાજ્ય સરકાર દ્વારા સમય-સમય પર ઉપર ક્રમ નં. (૨) થી (૮) માં વંચાણે લીધેલા એન્જિનિયરિંગ અથવા ટેકનોલોજીના વિવિધ સ્નાતક અને અનુસ્નાતક ડિગ્રી અભ્યાસક્રમોની સમકક્ષતા જાહેર કરવામાં આવી છે. ટેકનિકલ

શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં થયેલા વિશાળ વિસ્તરણ અને નવા સ્નાતક અને અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમોની વધતી સંખ્યાને કારણે, સરકારી પોલિટેકનિક અને સરકારી એન્જિનિયરિંગ કોલેજોમાં વિવિધ શિક્ષણની જગ્યાઓ પર નિમણૂક માટે આવશ્યક લાયકાત તરીકે એન્જિનિયરિંગ અથવા ટેકનોલોજીમાં સમકક્ષ સ્નાતક અને અનુસ્નાતક ડિગ્રી અભ્યાસક્રમોને સુધારવા અને ઉમેરવાનું સરકારની સક્રિય વિચારણા હેઠળ હતું.

ઠરાવ:-

આ સંદર્ભે ઉપર ક્રમ નં. (૨) થી (૯) માં વંચાણે લીધેલા તમામ અગાઉના સરકારી ઠરાવોને કાળજીપૂર્વક વિચારણા કર્યા પછી અને તેને કલબ કર્યા પછી, સરકાર આ ઠરાવ સાથે જોડાયેલ પરિશિષ્ટમાં દર્શાવ્યા મુજબ સરકારી પોલિટેકનિકમાં લેક્ચરર્સ, વિભાગના વડાઓ અને આચાર્યો અને સરકારી એન્જિનિયરિંગ કોલેજોમાં આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર્સ, એસોસિએટ પ્રોફેસર્સ, પ્રોફેસર્સ અને આચાર્યોની જગ્યાઓ પર નિમણૂક માટે એન્જિનિયરિંગ અથવા ટેકનોલોજીમાં સમકક્ષ સ્નાતક અને અનુસ્નાતક ડિગ્રી અભ્યાસક્રમો નક્કી કરતા આનંદ અનુભવે છે.

કોલમ ૨ માં ઉલ્લેખિત વિવિધ શિક્ષણની જગ્યા માટે ઉમેદવારની ભરતી કરતી વખતે, કોલમ ૩ માં દર્શાવેલ યોગ્ય મૂળ શાખાના ઉમેદવારોને અગ્રતા આપવામાં આવશે.

પરિશિષ્ટમાં, કોલમ ૩ કોલમ ૨ માં ઉલ્લેખિત જગ્યા માટે એન્જિનિયરિંગ અથવા ટેકનોલોજીમાં યોગ્ય મૂળ ડિગ્રી શાખા (બી.ઈ./બી.ટેક) દર્શાવે છે જ્યારે કોલમ ૪ એન્જિનિયરિંગ અથવા ટેકનોલોજીમાં એમ.ઈ./એમ.ટેક ડિગ્રી અભ્યાસક્રમની સમકક્ષ શાખાનો સંદર્ભ આપે છે.

જો કોલમ ૩ માં ઉલ્લેખિત મૂળ ડિગ્રી શાખામાં ઉમેદવાર ઉપલબ્ધ ન હોય તો કોલમ ૫ માં ઉલ્લેખિત અનુરૂપ બી.ઈ./બી.ટેક શાખાના ઉમેદવારોને ધ્યાને લઈ શકાય છે પરંતુ આવા ઉમેદવાર પાસે સંબંધિત મૂળ શાખાના કોલમ નં. ૪ માં દર્શાવેલ કોઈપણ એક અનુસ્નાતક ડિગ્રી હોવી જોઈએ.

આ સરકારી ઠરાવ બહાર પાડવાની તારીખથી અમલમાં આવશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

(કિલ્લોલ પંડ્યા)

ગુજરાત સરકારના અન્ડર સેક્રેટરી

શિક્ષણ વિભાગ

સવિનય નકલ રવાના:-

રાજ્યપાલશ્રીના સચિવશ્રી (પત્ર દ્વારા).

માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર

માનનીય શિક્ષણ મંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી

માનનીય રાજ્ય શિક્ષણ મંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી

સચિવશ્રી, ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય, ગાંધીનગર

અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી (કર્મચારી), સામાન્ય વહીવટ વિભાગ, નવું
સચિવાલય, ગાંધીનગર

સચિવશ્રી, ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, લાલ દરવાજા, અમદાવાદ

ટેકનિકલ શિક્ષણ કમિશનર ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર

માહિતી કમિશનર, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર સિલેક્ટ ફાઈલ, જીએચ-શાખા,
શિક્ષણ વિભાગ"

૧૧. આ તબક્કે, હું વિનોદભાઈ નરુભાઈ મકવાણા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં
પસાર કરાયેલા આ અદાલતના તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૨૫ ના ચુકાદાનો સંદર્ભ
લેવા માંગીશ, જેમાં સમાન હકીકતલક્ષી પરિસ્થિતિમાં અને સમાન મુદ્દાનો
જવાબ આપતા ઠરાવ્યું હતું કે:

“૧૦. ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવનું સ્પષ્ટ વાંચન દર્શાવે છે કે જ્યારે તારીખ
૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવ સાથે જોડાયેલ
પરિશિષ્ટના કોલમ નં. ૨ માં ઉલ્લેખિત વિવિધ શિક્ષણની જગ્યાઓ માટે
ઉમેદવારની નિમણૂક કરવામાં આવે ત્યારે, પરિશિષ્ટના કોલમ નં. ૩ માં
દર્શાવેલ યોગ્ય મૂળ શાખાના ઉમેદવારને પ્રથમ અગ્રતા આપવામાં

આવશે. એ નિર્વિવાદ હકીકત છે કે વર્તમાન કેસમાં ઉપરોક્ત કોલમ નં. ૨ માં ઉલ્લેખિત પ્રશ્નવાળી જગ્યા પોલિટેકનિકમાં પાવર ઇલેક્ટ્રોનિક્સ વિભાગના વડાની છે, જેમાં કોલમ નં. ૩ એટલે કે પાવર ઇલેક્ટ્રોનિક્સમાં દર્શાવેલ યોગ્ય મૂળ શાખાના ઉમેદવારને પ્રથમ અગ્રતા આપવામાં આવશે. એ પણ નિર્વિવાદ હકીકત રહી છે કે અરજદાર પાસે માત્ર પાવર ઇલેક્ટ્રોનિક્સમાં મૂળ ડિગ્રી છે અને સામાવાળા નં. ૪ પાસે પાવર ઇલેક્ટ્રોનિક્સમાં આવી મૂળ ડિગ્રી નથી કારણ કે તેઓ બી.ઈ. ઇલેક્ટ્રિકલની ડિગ્રી ધરાવે છે.

૧૧. સામાવાળા નં. ૪ ની પસંદગી કરતી વખતે, સામાવાળા નં. ૩ એ ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવના પછીના ભાગને ધ્યાને લીધો છે, જેમાં એ હકીકતની સંપૂર્ણ અવગણના કરવામાં આવી છે કે આવો ભાગ માત્ર ત્યારે જ અમલમાં આવશે જ્યારે કોલમ નં. ૩ માં ઉલ્લેખિત યોગ્ય મૂળ ડિગ્રી શાખામાં કોઈ ઉમેદવાર ઉપલબ્ધ ન હોય ત્યારે કોલમ નં. ૫ માં ઉલ્લેખિત બી.ઈ./બી.ટેક શાખાની અનુરૂપ ડિગ્રી ધરાવતા અન્ય ઉમેદવારની ઉમેદવારી ધ્યાને લેવામાં આવે. આવી નિર્ભરતા એ સાદા કારણસર સંપૂર્ણપણે ખોટી છે કે જ્યારે કોલમ નં. ૩ માં ઉલ્લેખિત યોગ્ય મૂળ ડિગ્રી શાખામાં ઉમેદવાર એટલે કે અરજદાર ઉપલબ્ધ હોય ત્યારે સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા આવી વિચારણા ધ્યાને લઈ શકાઈ ન હોત. ઉપર હકીકતોનો

સંદર્ભ આપીને અને તેનું અવલોકન કર્યા પછી, એ નિર્વિવાદ છે કે પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે માત્ર અરજદાર જ પાવર ઇલેક્ટ્રોનિક્સની શાખામાં મૂળ ડિગ્રી ધરાવે છે. જ્યારે આવો ઉમેદવાર (અરજદાર) ઉપલબ્ધ હતો, ત્યારે ઉપરોક્ત ઠરાવના પ્રથમ ભાગમાં આપેલી જોગવાઈ મુજબ તેને પ્રથમ અગ્રતા આપવી જોઈતી હતી.

૧૨. ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવનું સંપૂર્ણપણે ખોટું અર્થઘટન કરીને અરજદારને આવી અગ્રતા ન આપીને, સામાવાળા નં. ૩ એ ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવની વિરુદ્ધમાં કાર્ય કર્યું છે, બલ્કે મુખ્ય નિયોક્તા એટલે કે રાજ્યની દરિયાને ધ્યાનમાં લીધા વિના નિરંકુશ રીતે ઉમેદવારની પસંદગી કરી છે.

૧૨.૧ હકીકતમાં, ભૂતકાળમાં, સામાવાળા નં. ૩ ના આ પ્રકારના કૃત્યની આ અદાલતની કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા તેના તારીખ ૩૧/૦૮/૨૦૧૭ ના આર/એસસીએ/૧૪૭૪૨ અને ૧૪૭૫૪/૨૦૧૭ માં પસાર કરાયેલા હુકમમાં ટીકા કરવામાં આવી છે (જુઓ પેરા-૬ થી ૯) જેને ડિવિઝન બેન્ચે એલપીએ/૧૩૩૮/૨૦૧૭ અને સંબંધિત અપીલને તેના તારીખ ૧૫/૧૧/૨૦૧૭ ના હુકમથી ફગાવી દઈને ખલેલ પહોંચાડી ન હોય તેવું જણાય છે, જોકે તે જી.પી.એસ.સી. - અહીંના સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા

દાખલ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, તેની તારીખ ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ ની મહત્વની નોટિસ દ્વારા, સામાવાળા નં. ૩ એ પરિસ્થિતિ સ્પષ્ટ કરી અને સૈદ્ધાંતિક રીતે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ઉક્ત હુકમને સ્વીકાર્યો. તેમ છતાં, હાથ પરના કેસમાં, ઉક્ત નોટિસમાં જે ઉદ્દેશ કરવામાં આવ્યો છે તેનાથી બિલકુલ વિપરીત કાર્ય કર્યું છે.

૧૨.૨ આમ, ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં લેતા, સામાવાળા નં. ૩ નો આક્ષેપિત નિર્ણય, જેના દ્વારા સામાવાળા નં. ૪ ની પસંદગી કરવામાં આવી છે, તે ઉક્ત ઠરાવની વિરુદ્ધ છે અને તે રીતે મનસ્વી, અન્યાયી, અકારણ છે, બલ્કે મુખ્ય નિયોકતા એટલે કે રાજ્ય દ્વારા નક્કી કરાયેલી જરૂરિયાતની વિરુદ્ધ છે.

૧૩. જ્યાં સુધી ઉમેદવારોના મેરિટનો સંબંધ છે, એ સાચું છે કે સામાવાળા નંબર ૪ એ અરજદાર કરતા વધુ ગુણ મેળવ્યા છે. જો કે, તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવમાં ક્યાંય એવું જણાવવામાં આવ્યું નથી કે જે કિસ્સામાં કોલમ નં. ૩ માં દર્શાવેલ શાખામાં મૂળ ડિગ્રી ધરાવતો ઉમેદવાર ઉપલબ્ધ હોય, છતાં અન્ય શાખાઓના ઉમેદવારો કરતા ઓછા ગુણ મેળવ્યા હોય તેવા કિસ્સામાં પસંદગીના માપદંડો શું હોવા જોઈએ. ઠરાવ આ મુદ્દે મૌન છે. જો ઠરાવમાં

કોઈ અપવાદનો સંદર્ભ હોત, અથવા જો સરકારે ત્યારબાદ કોઈ સ્પષ્ટતાત્મક પરિપત્ર જારી કર્યો હોત, જોકે પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટેની જાહેરાતના પ્રકાશન પહેલા, તો આ અદાલતે ઉપર મુજબ લીધેલા વલણથી અલગ વલણ અપનાવ્યું હોત.

૧૪. કોઈના મનમાં કોઈ શંકા દૂર કરવા માટે, વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી રામીને આ પાસાને સ્પષ્ટ કરવા માટે પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્ન પર, અદાલતમાં હાજર રહેલા ટેકનિકલ શિક્ષણ વિભાગના ઓફિસર ઓન સ્પેશિયલ ડ્યુટી શ્રી હિતેશ યાદવની સૂચના હેઠળ, આ અદાલતને જણાવ્યું હતું કે તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવ જારી કર્યા પછી આ સંદર્ભે રાજ્ય સરકાર દ્વારા કોઈ સ્પષ્ટતાત્મક સરકારી ઠરાવ અથવા પરિપત્ર જારી કરવામાં આવ્યો નથી.

૧૫. આમ, કેસની ઉપરોક્ત વિશિષ્ટ હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, મારા મંતવ્ય મુજબ, સામાવાળા નં. ૩ એ એવી રીતે કાર્ય કર્યું નથી જેની સામાવાળા નં. ૩ પાસેથી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે, એટલે કે ઉમેદવારની પસંદગી કરતી વખતે મુખ્ય નિયોક્તાની સૂચનાનું પાલન કરવું એટલે કે તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવનું પાલન કરવું, જેમાં અરજદારને પ્રથમ અગ્રતા આપવામાં આવી નથી.

૧૯. ઉપરોક્ત કારણોને ધ્યાનમાં લેતા, સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૧૫/૦૭/૨૦૧૭ નું આક્ષેપિત પરિણામ (પરિશિષ્ટ-એચ) આથી રદબાતલ કરવામાં આવે છે કારણ કે તે સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના સરકારી ઠરાવના સાચા અર્થ અને ભાવનામાં તૈયાર કરવામાં આવ્યું ન હતું. તેના બદલે, સામાવાળા નં. ૩ ની આક્ષેપિત કાર્યવાહી મનસ્વી, અન્યાયી, અકારણ અને મુખ્ય નિયોક્તા એટલે કે રાજ્ય દ્વારા નક્કી કરાયેલી જરૂરિયાતોની વિરુદ્ધ હોવાનું જણાયું હતું.

૧૯.૧ અરજદાર પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે યોગ્ય મૂળ શાખામાં ડિગ્રી ધરાવતા હોવાથી અને નિમણૂક માટે જરૂરી લઘુત્તમ ગુણ મેળવ્યા હોવાથી, તેમની ઉમેદવારી પસંદગી માટે ધ્યાને લેવી જરૂરી છે.

૧૯.૨ સામાવાળા નં. ૩ ને ઉપર જે અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તેના આધારે અને ઉપર ચર્ચાયેલ તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને નવું પરિણામ તૈયાર કરવા આથી નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૧૯.૩ તે મુજબ, અરજદારની પસંદગી કરતો યોગ્ય પ્રસ્તાવ સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ ને મોકલવામાં આવશે. આ ક્વાયત સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા આજથી બે મહિનાની અંદર કરવામાં આવશે.”

(ભાર આપવામાં આવ્યો)

૧૨. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દવે તેમની રજૂઆતમાં સાચા છે કે આ બાબતમાં સંકળાયેલ મુદ્દો **વિનોદભાઈ નટુભાઈ મકવાણા (ઉપરોક્ત)** ના કેસમાં થયેલા નિર્ણય દ્વારા સંપૂર્ણપણે આવરી લેવામાં આવ્યો છે; છતાં, સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ દવેએ ઘણા આધારો ઉઠાવ્યા છે અને કેટલાક ચુકાદાઓ ટાંક્યા છે, જેની હું નીચે મુજબ નોંધ લેવા માંગીશ:

૧૨.૧ સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ દવેનો મુખ્ય ભાર એ વાત પર છે કે એકવાર સામાવાળા નં. ૩, જેઓ એન્જિનિયરિંગની મૂળ શાખામાં ડિગ્રી ધરાવતા નથી તેવા ઉમેદવારને ભરતી પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા દેવામાં આવે, ત્યારબાદ, મૂળ શાખાના ઉમેદવારો તેમજ બિન-મૂળ શાખાના ઉમેદવારો સમાન સ્તરે છે, અને તેમની સંબંધિત ગુણવત્તા (મેરિટ) સાબિત કર્યા મુજબ પસંદગી થવી જોઈએ. તેમની દલીલોમાંની એક એ છે કે મૂળ શાખાના ઉમેદવારને આપવી પડતી અગ્રતાનો અર્થ એ નથી કે ઉમેદવારોના મેરિટ સાથે સમાધાન કરીને, માત્ર

મૂળ શાખાના ઉમેદવારોને જ બિન-મૂળ શાખાના ઉમેદવારો કરતા પસંદ કરી શકાય.

૧૨.૧.૧ ઉપરોક્ત દલીલો એક સાદા કારણસર ટકી શકે તેમ નથી કે જો તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉક્ત ઠરાવની અગાઉની કલમને પછીની કલમ સાથે વાંચવામાં આવે, તો તે સ્પષ્ટ થશે કે કોલમ નં. ૨ માં ઉલ્લેખિત વિવિધ શિક્ષણની જગ્યાઓ માટે ઉમેદવારની ભરતી કરતી વખતે, કોલમ નં. ૩ માં દર્શાવેલ યોગ્ય મૂળ શાખાના ઉમેદવારોને અગ્રતા આપવામાં આવશે. જો કોલમ નં. ૩ માં ઉલ્લેખિત મૂળ ડિગ્રી શાખામાં ઉમેદવાર ઉપલબ્ધ ન હોય, તો કોલમ નં. ૫ માં ઉલ્લેખિત અનુરૂપ બી.ઈ./બી.ટેક ના ઉમેદવારોને ધ્યાને લઈ શકાય છે. આનો અર્થ એ થશે કે જો કોલમ નં. ૩ માં દર્શાવેલ યોગ્ય મૂળ શાખાનો ઉમેદવાર ઉપલબ્ધ હોય, તો બિન-મૂળ શાખાના અન્ય ઉમેદવારોની ઉમેદવારી ધ્યાને લેવાનો પ્રશ્ન જ ઉભો થતો નથી.

૧૨.૧.૨ સામાવાળા નં. ૩ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી દવેની રજૂઆતમાં એ વાતની સંપૂર્ણ ગેરસમજ છે કે એકવાર તમામ ઉમેદવારોને ભરતી પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા દેવામાં આવે, પછી તેઓને તેમના પરસ્પર મેરિટ પરથી જ નક્કી કરવા જરૂરી છે. આવી દલીલ ત્યારે જ ટકી શકે, જો તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉક્ત ઠરાવ જેવો કોઈ ઠરાવ ન હોત, તો તેવા સંજોગોમાં, બિન-મૂળ શાખાના ઉમેદવારોને મૂળ શાખાના ઉમેદવાર સામે તેમના મેરિટ પર

ધ્યાને લઈ શકાયા હોત. બિન-મૂળ શાખાના ઉમેદવારોને ફોર્મ સબમિટ કરવા અને ભરતીમાં ભાગ લેવા દેવાનો અર્થ એ નથી કે તમામ ઉમેદવારો એકબીજા સાથે સમાન સ્તરે છે, કારણ કે ઉપરોક્ત ઠરાવમાં વિશિષ્ટ જોગવાઈઓ કરવામાં આવી છે કે મૂળ શાખાના ઉમેદવારને અગ્રતા આપવાની રહેશે, અને માત્ર તેની અનુપલબ્ધતા પર જ, બિન-મૂળ શાખાના ઉમેદવારને ધ્યાને લઈ શકાય છે, અન્યથા નહીં.

૧૨.૨ એ સાચું છે કે સામાન્ય સંજોગોમાં, માત્ર અગ્રતા એ વિશેષ વર્ગના ઉમેદવારને અલગ વર્ગના અન્ય વધુ ગુણવત્તાયુક્ત ઉમેદવારો પર ચઢી જવા માટે હકદાર બનાવશે નહીં. તે જ સમયે, ઉક્ત ઠરાવની કલમોનું અર્થઘટન કરતી વખતે આ અદાલત દ્વારા એમ્પ્લોયર તરીકે રાજ્યના ઇરાદાની અવગણના કરી શકાય નહીં. હવે, જી.પી.એસ.સી. તેમજ રાજ્યનું વલણ તેમના વિદ્વાન અધિવક્તાઓ દ્વારા રેકૉર્ડ પર આવ્યું છે, જેનાથી તે સ્પષ્ટ છે કે તેઓએ આ અદાલત દ્વારા વિનોદભાઈ નટુભાઈ મકવાણા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પસાર કરાયેલા નિર્ણયને સ્વીકારી લીધો છે. તેવી જ રીતે, સામાવાળા નં. ૨ – આયોગ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૩૦/૧૦/૨૦૧૭ ની જાહેર નોટિસ મુજબ, તે સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૩૭૨૫/૨૦૧૭ અને સંબંધિત બાબતોમાં આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમ મુજબ, માત્ર મૂળ શાખાના ઉમેદવારોને જ પ્રથમ વિચારણામાં લેવામાં આવશે અને જો આવા

ઉમેદવારો ઉપલબ્ધ ન હોય, તો અનુરૂપ શાખાના ઉમેદવારોને ધ્યાને લઈ શકાય છે. આ મુદ્દા પરની અસ્પષ્ટતા દૂર કરશે અને સામાવાળા નં. ૩ ને સામાવાળા – સત્તાધિકારીઓના આવા વલણનો વિરોધ કરવા માટે મંજૂરી આપી શકાય નહીં, તેના પડકારના અભાવે.

૧૨.૩ વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ દવે દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી. મારું માનવું છે કે તે ચુકાદાઓ હાલના કેસની હકીકતોને લાગુ પડતા નથી, કારણ કે ઉક્ત સંબંધિત કેસોમાં સરકારના ઠરાવો/નિયમોની ભાષા હાલના કેસ જેવી સમાન નથી.

૧૨.૩.૧ ઉદાહરણ તરીકે, ઓમ પ્રકાશ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે આંધ્ર પ્રદેશ જાહેર સેવા આયોગના સચિવ વિરુદ્ધ વાય. વી. વી. આર. શ્રીનિવાસુલુ, (૨૦૦૩) ૫ એસસીસી ૩૪૧ માં થયેલા નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો, જેમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો અને ઠરાવ્યું હતું કે:

“૧૮. આ અદાલતે એ. પી. પબ્લિક સર્વિસ કમિશનના સેક્રેટરી વિરુદ્ધ વાય. વી. વી. આર. શ્રીનિવાસુલુ [(૨૦૦૩) ૫ એસસીસી ૩૪૧ : ૨૦૦૩ એસસીસી (એલ & એસ) ૬૮૧] ના કેસમાં ફરીથી તે જ પ્રશ્ન પર

વિચાર કર્યો હતો અને એસસીસી પેજ ૩૪૮-૪૯, પેરા ૧૦ માં આ મુજબ
ઠરાવ્યું હતું:

‘અમારા મતે ‘અગ્રતા’ (પ્રેફરન્સ) શબ્દ પરિકલ્પિત યોજના હેઠળ
તેના ઉપયોગના સંદર્ભ, હેતુ અને ઉદ્દેશ્ય પરથી રંગ મેળવીને વિવિધ
અર્થો કાઢવા માટે સક્ષમ છે. તેથી, તેને અલગ અથવા વિખૂટી રીતે
સમજવાનો નથી, જે તમામ આકસ્મિક પરિસ્થિતિઓ માટે સાર્વત્રિક
મહત્વનો અર્થ આપતો હોય. કેસમાં પસંદગીની પ્રક્રિયામાં ક્વોલિફાઇંગ
ટેસ્ટ, લેખિત પરીક્ષા અને મૌખિક કસોટી અથવા ઇન્ટરવ્યુ સામેલ છે અને
પસંદગીની અંતિમ યાદી તેમાં મેળવેલા ગુણના આધારે હોવી જોઈએ. જે
યોગ્યતા અને સર્વાંગી મેરિટને માત્ર તે જ રીતે નક્કી કરવાની હોય, તો
માત્ર એટલા માટે જ તે તમામને નકારવાનું શું ઔચિત્ય હોઈ શકે કે કોઈ
ચોક્કસ ઉમેદવાર પાસે વધારાની લાયકાત છે જેના આધારે અગ્રતા પણ
પરિકલ્પિત કરવામાં આવી છે. નિયમો તે ઉમેદવારોનું અલગ વર્ગીકરણ
પૂરું પાડતા નથી અથવા તેમના માટે પસંદગીના અલગ માપદંડો લાગુ
કરતા નથી. અમારા મતે, નિયમોમાં પરિકલ્પિત ‘અગ્રતા’, વસ્તુઓની
યોજના હેઠળ અને સંદર્ભમાં પણ, માત્ર તેમના માટે જ અનામત અથવા
પસંદગીની અલગ અને વિશિષ્ટ પદ્ધતિ જેવી સંપૂર્ણ એન્-બ્લોક
અગ્રતાનો અર્થ હોઈ શકે નહીં. વધારાની લાયકાતને વેઈટેજ આપવા
માટેના અગ્રતાના માત્ર નિયમને અનામત અથવા સંપૂર્ણ અગ્રતાના નિયમ

તરીકે લાગુ કરી શકાય નહીં. આપું અર્થઘટન માત્ર જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા મેરિટ પરફોર્મન્સના આધારે પરિકલ્પિત પસંદગીની યોજનાને જ નબળી પાડશે નહીં પરંતુ તે લોકો માટે પણ મોટી મુશ્કેલી અને અન્યાય કરશે જેઓ જરૂરી લઘુત્તમ શૈક્ષણિક લાયકાત ધરાવે છે જેનાથી તેઓ વધારાની લાયકાત ધરાવતા લોકો સાથે સ્પર્ધા કરવા માટે હકદાર છે, અને મેરિટની દ્રષ્ટિએ તેમની શ્રેષ્ઠતા અને જગ્યા માટે તેમની યોગ્યતા દર્શાવે છે. તેને વિચારણા માટે તેમના દાવાઓ સ્વીકારવા માટે પણ આપવામાં આવેલ અગ્રતાના હક તરીકે જોવાનો નથી. બીજી બાજુ, પરિકલ્પિત અગ્રતા માત્ર ત્યારે જ આપવાની હોય છે જ્યારે પાત્ર હોય તેવા તમામ ઉમેદવારોના દાવાઓ વિચારણા માટે લેવામાં આવે અને જ્યારે તેમાંથી કોઈ એક અથવા વધુ સમાન સ્થિતિમાં જણાય, ત્યારે વધારાની લાયકાતનો ઉપયોગ ટિલ્ટીંગ ફેક્ટર તરીકે કરીને, વાસ્તવિક પસંદગીની બાબતમાં અન્યની સામે તેમની તરફેણમાં કરવામાં આવે.”

(ભાર ઉમેર્યો)

૧૨.૩.૨ તેથી, નિયમોની સંબંધિત જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતા અને સંબંધિત ઉમેદવારનું કોઈ અલગ વર્ગીકરણ ન મળવાથી, અથવા ઉમેદવારો માટે પસંદગીના કોઈ અલગ માપદંડો ન મળવાથી, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવ્યું હતું કે નિયમોમાં પરિકલ્પિત 'અગ્રતા', વસ્તુઓની યોજના હેઠળ અને સંદર્ભમાં

પણ, માત્ર આવા ઉમેદવારો માટે અનામત અથવા પસંદગીની અલગ અને વિશિષ્ટ પદ્ધતિ જેવી સંપૂર્ણ એન્-બ્લોક અગ્રતાનો અર્થ હોઈ શકે નહીં.

૧૨.૩.૩ જ્યારે, વર્તમાન કેસમાં, ઉપર ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ, ઉપરોક્ત ઠરાવની પછીની કલમ ખાસ કરીને એક અપવાદ પૂરો પાડશે, જેમાં મૂળ શાખાના ઉમેદવારોની તરફેણમાં સંપૂર્ણ અગ્રતા આપવામાં આવે છે અને તેમની અનુપલબ્ધતાના કિસ્સામાં જ બિન-મૂળ શાખાના ઉમેદવારોને ધ્યાને લઈ શકાય છે, અન્યથા નહીં.

૧૨.૩.૪ **પંડ્યા જશવંતરાય કલ્યાણભાઈ (ઉપરોક્ત)** ના કેસમાં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણયનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, તેમાં ઉલ્લેખિત નિયમોમાં માત્ર અંધ ઉમેદવારોને અગ્રતા આપવા વિશે જણાવવામાં આવ્યું છે અને બીજું કંઈ નથી. ફરીથી, ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા જે નિયમોનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે તે ઉપરોક્ત ઠરાવ જેવા નથી.

૧૨.૩.૫ આમ, ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં લેતા, આવા કોઈ પણ નિર્ણયો સામાવાળા નં. ૩ ના કેસમાં કોઈ પણ રીતે મદદરૂપ થશે નહીં.

૧૨.૪ સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી દવેએ એવો પણ વિવાદ કર્યો છે કે ઇન્ટરવ્યુ પત્ર જારી કરતી વખતે, આયોગ બેન્ચમાર્ક હળવો કરી શકે નહીં અને તે સરકારી ઠરાવોની સંપૂર્ણ વિરુદ્ધ છે. ફરીથી, આ અદાલત તેના પડકારના અભાવે આવી રજૂઆતની પ્રશંસા કરી શકતી નથી, એટલે કે બેન્ચમાર્ક દૂર કરવાના આયોગના નિર્ણયને આ અદાલત સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો નથી.

૧૨.૫ સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી દવેએ જણાવ્યું હતું કે સફળ અને પસંદ થયેલ ઉમેદવાર હોવાને કારણે, સામાવાળા નં. ૩ માટે આયોગના આવા નિર્ણયને પડકારવા માટે કોઈ કારણ ન હતું. તેમ છતાં, આ અદાલત સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા કોઈ પણ પડકારના અભાવે આવા લિસ (વિવાદ) નો નિર્ણય કરી શકતી નથી, કારણ કે સામાવાળા નં. ૩ ની તરફેણમાં કોઈ દાદ મંજૂર કરી શકાય નહીં, તે પણ, સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા તે અસરમાં કોઈ જાહેરાત મેળવવા માટે દાખલ કરેલી કોઈ પિટિશનના અભાવે.

૧૩. ઉપરોક્ત અવલોકનો, ચર્ચાઓ અને કારણોના પરિણામે, મને અરજદારના દાવામાં તથ્ય જણાયું છે, તેથી અરજદારની રજૂઆતો સ્વીકારવામાં આવે છે. તે જ સમયે, હું સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન અધિવક્તાઓની કોઈ

પણ રજૂઆતથી પ્રભાવિત થયો નથી, તેથી તે ઉક્ત કારણોસર નકારવામાં આવે છે.

નિષ્કર્ષ:

૧૪. ઉપરોક્ત કારણોને ધ્યાનમાં લેતા, સામાવાળા નં. ૨ (આયોગ) દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૨૪/૦૯/૨૦૧૮ નું આક્ષેપિત પરિણામ આથી રદબાતલ કરવામાં આવે છે કારણ કે તે સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના સરકારી ઠરાવના સાચા અર્થ અને ભાવનામાં તૈયાર કરવામાં આવ્યું ન હતું. તેના બદલે, સામાવાળા નં. ૨ ની આક્ષેપિત કાર્યવાહી મનસ્વી, અન્યાયી, અકારણ અને મુખ્ય નિયોક્તા એટલે કે રાજ્ય દ્વારા નક્કી કરાયેલી જરૂરિયાતોની વિરુદ્ધ હોવાનું જણાયું હતું

૧૪.૧ અરજદાર પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે યોગ્ય પાયાની શાખામાં પદવી ધરાવતા હોવાથી અને સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા નિર્ધારિત માપદંડો દૂર કરવામાં આવ્યા હોવાથી, તેમની ઉમેદવારી પસંદગી માટે ધ્યાને લેવી જરૂરી છે.

૧૪.૨ આમ, સામાવાળા નં. ૨ ને આથી નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે ઉપર મુજબ જે અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તેના આધારે અને ઉપર ચર્ચાયેલ તારીખ ૧૪/૦૬/૨૦૧૬ ના ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને નવું પરિણામ તૈયાર કરે.

૧૪.૩ તે મુજબ, અરજદારની પસંદગી કરતો યોગ્ય પ્રસ્તાવ સામાવાળા નં. ૧ ને મોકલવામાં આવશે. સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા આ કાર્યવાહી આજથી બે મહિનાની અંદર હાથ ધરવામાં આવશે.

૧૫. આ તબક્કે, સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વિરલ દવેએ વિનંતી કરી હતી કે આ હુકમનું અમલીકરણ આજથી ઓછામાં ઓછા એક મહિનાના સમયગાળા માટે સ્થગિત કરવામાં આવે. આ અદાલતે સામાવાળા નં. ૨ ને આજથી બે મહિનાની અંદર ઉક્ત નિર્દેશનું પાલન કરવા માટે નિર્દેશ આપ્યો હોવાથી, ઉક્ત વિનંતી ગ્રાહ્ય રાખવામાં આવતી નથી.

૧૬. ઉપરોક્ત તારણોને ધ્યાને લેતા, હાલની રિટ પિટિશન આથી મંજૂર કરવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત મર્યાદા સુધી રૂલ નિરપેક્ષ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ

અંગે કોઈ હુકમ નથી. સીધી સેવા (ડાયરેક્ટ સર્વિસ) ની પરવાનગી આપવામાં આવે છે.

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમુર્તી)

વિષય: આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસરની ભરતીમાં મૂળ શાખાની ડિગ્રી ધરાવતા ઉમેદવારની અગ્રતા તથા બિન-મૂળ શાખાના ઉમેદવારની પસંદગી અંગે

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.